

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/1838,Promocja-ksiazki-Marka-Jana-Chodakiewicza-Po-Zagladzie-Stosunki-polsko-zydowskie.html>
08.04.2026, 04:22

Promocja książki Marka Jana Chodakiewicza „Po Zagładzie. Stosunki polsko-żydowskie 1944-1947” - Gdańsk, 18 stycznia 2008 r.

18.01.2008

18 stycznia 2008 r. w hotelu Holiday Inn w Gdańsku odbyła się promocja książki prof. Marka Jana Chodakiewicza „Po Zagładzie. Stosunki polsko-żydowskie 1944-1947”, podczas której na temat monografii oraz relacji polsko-żydowskich obok Autora wypowiedzieli się dr hab. Grzegorz Berendt, koordynator programu Index (poświęconego Polakom represjonowanym za pomoc Żydom w czasie II wojny światowej), naczelnik OBEP Gdańsk dr Sławomir Cenckiewicz, historyk IPN dr Piotr Gontarczyk oraz Wojciech Muszyński z IPN w Warszawie.

Prof. Chodakiewicz przedstawił tezy swojej książki oraz konkretne, obrazujące je przykłady. Zwrócił uwagę przede wszystkim na fakt, że stosunków-polsko żydowskich pod koniec lat 40. XX wieku nie można sprawiedliwie badać i oceniać bez uwzględnienia tzw. „kontekstu komunistycznego”, tzn. wpływu na zachowania obydwu stron tych stosunków faktu znajdowania się pod okupacją sowiecką. Powyższą tezę zdaniem Chodakiewicza uzupełnia fakt, że antysemityzm w Polsce w drugiej połowie lat 40. XX wieku nie był znacząco większy niż w innych krajach europejskich, chociażby we Francji. W wyniku rozstrzygnięć II wojny światowej i obecności na ziemiach polskich sowietów zabrakło jedynie czynnika (obecnego właśnie w Europie Zachodniej), który w cywilizowany sposób regulowałby całość stosunków społecznych, a więc także relacje polsko-żydowskie.

Autor „Po Zagładzie...” zaznaczył również, że nie wszystkie, a wręcz mniejszość przypadków represji i morderstw, które stały się udziałem Żydów pod koniec i po II wojnie światowej na ziemiach polskich, były przejawami polskiego antysemityzmu. Gros z nich było zwykłymi aktami bandytyzmu, zdarzały się również przypadkowe żydowskie ofiary walk żołnierzy podziemia niepodległościowego (AK, NZW) z NKWD i UB.

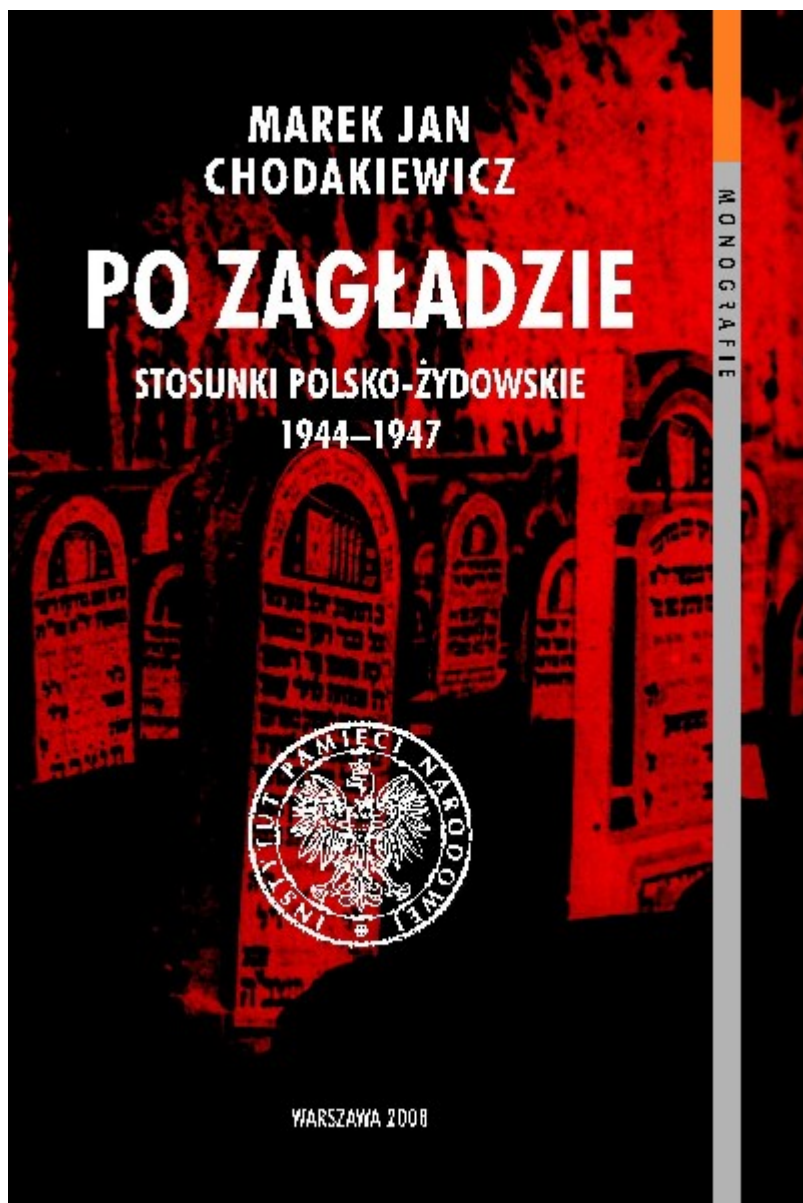
O quasi-recenzję książki prof. Chodakiewicza pokusił się dr hab. Grzegorz Berendt stwierdzając, że z lektury zarówno jej amerykańskiego, jak i polskiego wydania wyraźnie wynika, iż naukowiec z Institute of World Politics w Waszyngtonie jest autorem, który się „źródeł nie boi” - tzn. nie dobiera ich jednostronnie pod z góry ustaloną tezę, nie selekcjonuje publikacji przedstawiających podejmowany przez niego temat z innej perspektywy, słowem nie tworzy swoistego „indeksu książek zakazanych”.

Z kolei dr Piotr Gontarczyk i dr Sławomir Cenckiewicz podkreślili, że tezy monografii Chodakiewicza są rzetelnie udokumentowane tak źródłowo, jak i statystycznie. W ich opinii jest to pozycja na poziomie, który nie daje pola do nadużyć czy manipulacji faktami. Jako przykład takich działań w ostatnim okresie podali publikację „Strach” Jana T. Grossa, która stała się zaczątkiem wielu kontrowersyjnych i nieprawdziwych poglądów, pojawiających się w dyskusji publicznej na temat relacji polsko-żydowskich.

Spotkanie, po pytaniach i długiej dyskusji nad тезami prelegentów, zakończyło się podpisaniem przez Autora jego monografii.

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

foto

foto

foto